

ДУХОВНО-ПАСТОРАЛЬНИЙ ПРАВИЛЬНИК
ДЛЯ СВЯЩЕНОСЛУЖИТЕЛІВ,
ЯКІ ДУШПАСТИРЮЮТЬ НА ТЕРИТОРІЯХ,
ДЕ НЕМАЄ ІЄРАРХІЧНИХ СТРУКТУР
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Київ 2014 р.Б.

ЗМІСТ

Частина перша:

«Духовно-формаційний вимір священнослужителя, котрий душпастирює за кодоном»

Вступ

- 1. Оцінка явища міграції*
- 2. Підстави служіння УГКЦ на поселеннях*
- 3. Ідентичність священнослужителя УГКЦ на поселеннях*

Частина друга:

«Канонічно-правовий вимір служіння священнослужителя, котрий душпастирює за кодоном»

1. Преамбула

2. Вступні пояснюючі поняття

3. Церковна влада

3.1. Глава УГКЦ

3.2. Місцевий Ординарій/Єрарх іншої Церкви свого права

3.3. Голова ПМВ

3.4. Правлячий Архисрей священнослужителя

3.5. Візитатор або Делегат (єпископ чи священнослужитель)

3.6. Національний Координатор

4. Священнослужителі

4.2 Вимоги

5. Канонічні аспекти священнослужителя (єпархіяльного чи приналежного до інституту богосвяченого життя)

6. Парох особової парафії УГКЦ

7. Капелан-душпастир «Місії з опікою над душами»

8. Звичайний капелан

9. Закінчення послуги (не праці) священнослужителя

9.1. Звичайне закінчення

9.2. Надзвичайне закінчення

Частина перша

«Духовно-формаційний вимір священнослужителя, котрий душпастирює за кодоном»

Вступ

Господь Ісус Христос заповів Своїй Церкві проповідувати Євангеліє всьому творінню і зробити учнями всі народи (пор. Мр. 16, 15 і Мт 28,19). Благодаттю Святого Духа з первісної Єрусалимської спільноти постали різні Церкви, що зберігають єдність віри і єдину структуру вселенської Церкви (пор. LG 23) та є об'єднані між собою в сопричасті святих Таїнств. Через проповідь Євангелія і звершенням святих Таїнств Церква і нині продовжує спасительну місію Христа.

Церква проповіддю Благої Вісті внутрішньо преображує й оновлює людську спільноту та витискає на ній Лик Триєдиного Бога. Глибока євангелізація культури кожної місцевої спільноти нерозривно пов'язана з щоденним пастирським служінням єпископів і священників.

УГКЦ є Христовою Церквою, яка виконує місійний заповіт Ісуса Христа згідно зі своєю давньою традицією. Мета євангелізаційно-пастирського служіння окреслена церковними документами УГКЦ «Святість об'єданого Божого Люду» (2006) та «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом» (2011) і реалізується через внесення проповіді Євангелія в усі середовища сучасного світу. Наслідком служіння УГКЦ очікується освячення вірних, а також розбудова Церкви.

УГКЦ, яка зі своїх матірних теренів поширилася на всі континенти світу, відповідальна за спасіння своїх дітей, де б вони не проживали. Виконання цього спасительного служіння нерідко ускладнене недостатнім розвитком, а то й відсутністю церковних структур. Тому за дорученням Синоду Єпископів УГКЦ (Київ, 11-18 серпня 2013) було підготовано цей Правильник, покликаний сприяти належній організації євангелізаційно-пастирського служіння священнослужителів. Він спирається на вчення II Ватиканського Собору, Катехизм УГКЦ «Христос – наша Пасха», Кодекс Канонів Східних Церков та Інструкцію Папської ради у справах мігрантів та подорожуючих *Erga migrantes caritas Christi* (Любов Христа до мігрантів).

1. Оцінка явища міграції

Згідно з Божим Об'явленням, втративши Батьківщину (рай), людина скитається по землі з надією на повернення. Обіцяючи людині Землю, Господь Бог веде її з дому неволі через «пустелю» вигнання. Людина, ведена Богом, знаходить правильний шлях і обов'язково повернеться в Землю Обіцяну. Священнослужитель Церкви з доручення Господа супроводжує людину і скеровує в бік неба її земний шлях.

Сучасна міграція двояка за природою. З одного боку, вона спричинена «вигнанням з раю», позбавленням домашнього затишку... З іншого, вона збагачує позитивним досвідом «чужини» як «нової Батьківщини».

Вірних УГКЦ на поселенні, поза межами України, проживає декілька мільйонів. Значна частина з-поміж них, на відміну від своїх батьків-іммігрантів, сприймають цю

чужину як «Батьківщину» – місце свого народження і проживання. УГКЦ як Мати збирає разом і батьків, і їхніх дітей, «у розсіянні суцях».

2. Підстави служіння УГКЦ на поселеннях

«Вірні (УГКЦ), хоч би були доручені опіці ієрарха або пароха іншої Церкви свого права, залишаються однак приписаними до (УГКЦ)» (кан. 38 ККСЦ). Вірні УГКЦ як в Україні, так і на поселеннях, «мають право отримувати від своїх пастирів допомогу з духовних дібр Церкви, особливо від Слова Божого і Святих Таїнств» (кан. 16 ККСЦ).

«Церква свого права» згадана в ККСЦ (пор. кан. 27), в еклезіології УГКЦ ще називається «помісною Церквою» або «помісністю», яка є «її єдністю з минулим, єдністю Церкви в Україні й на поселеннях, єдністю думкою з її патріархом, її єдністю із Вселенською Церквою та її Головою – наслідником святого апостола Петра». Вселенська ж Церква є сопричастям помісних Церков (пор. LG, 23), тобто єдністю у вірі й Таїнствах, гарантованою особою Вселенського Архиєрея папи Римського. Помісні Церкви є рівними між собою гідністю, «так що жодна з них не має переваги над іншими з приводу обряду» (ОЕ, 3).

УГКЦ є спадкоємицею свято-Володимирового Хрещення та київської традиції, яка на основі традиції візантійської сформувала власну церковну ідентичність. Парохії, місії, школи, інститути богопосвяченого життя, духовні навчальні заклади і фізичні особи УГКЦ (кан. 921 § 1 ККСЦ) зобов'язані сумлінно зберігати і підтримувати власний обряд, в усіх вимірах якого живе апостольська і святоотцівська традиція (кан. 28 § 1; 39 ККСЦ).

3. Ідентичність священнослужителя УГКЦ на поселеннях

Ідентичність священнослужителя має людський, духовний, інтелектуальний і пастирський рівні.

На людському рівні священнослужитель поза межами Батьківщини представляє для місцевих людей УГКЦ, підкреслюючи можливість культурного і ціннісного збагачення для місцевих людей.

Для земляків на поселеннях священнослужитель є живою зв'язуючою ланкою з рідною землею, свідком їхньої історичної укоріненості і національної гідності. Для місцевих людей священнослужитель цікавий своєю інакшістю, яка дозволяє по-іншому, глибше відкрити власну спадщину, пізнати її в порівнянні з іншими.

Дуже сприятимуть діалогові культур такі особисті риси характеру священнослужителя, як доброзичливість, комунікабельність і почуття гумору.

Глибоке духовне життя священнослужителя уможливить йому повніше зрозуміти суть щоденних проблем своїх вірних. Він також адекватно розумітиме життя і проблеми місцевих людей, оцінюючи ці проблеми у світлі їхніх взаємин із Богом і ближніми. Він подолає культурні і ментальні бар'єри, стане духовним отцем для «всіх і вся». У Господі чужина стане для нього «другою батьківщиною».

Духовність священнослужителя також накладе відбиток на звершення ним богослужінь, через які відкриються літургійні і богословські скарби київської традиції.

Молитовне життя священнослужителя захоронить його перед спокусами відторгнення місцевого способу життя і замикання в греко-католицькому ментальному гетто. Він зуміє подолати почуття самотності, відчуження чи маргінальності, а відтак допоможе і своїм вірним.

Інтелект священнослужителя полягає у його вмінні «чужого навчатись», глибоко пізнати мову, ментальність і культуру країни поселення, інтегруватися в суспільне життя. Інтелект дозволить священнослужителю бути посередником між нашими і місцевими вірними, вміти захищати інтереси української громади перед місцевою владою, допомогти адаптуватися до умов країни проживання новим іммігрантам. Інтелектуальний священнослужитель знає історію країни поселення, видатних особистостей, розуміє звичаї і традиції.

На пастирському рівні священнослужитель творчо застосовує надбання і підходи київської традиції до розв'язки місцевих духовних і моральних проблем, має відкрите серце до всіх потребуючих. Одним із головних його пастирських завдань є не лише служити громаді греко-католиків, але й усім місцевим християнам. Особливо цінним буде його пастирське служіння в країнах, де християни потерпають від нестачі священників. Подібно як святі Кирило і Methodій були апостолами і пастирями слов'ян, так і священнослужитель УГКЦ покликаний бути «всім для всіх» – апостолом і пастирем усіх народів, які виявили гостинність українцям, дали їм прихисток і можливість заробити на життя. У підсумку він повністю зреалізує своє місійне покликання і закладе підвалини нової ідентичності, яка житиметься як з київських, так і з місцевих джерел».

Частина друга

«Канонічно-правовий вимір служіння священнослужителя,
котрий душпастирює за кодоном»

1. Преамбула

Беручи під увагу навчання II Ватиканського Собору про місійність Церкви, а також про її основне завдання у сучасному світі провадити нову євангелізацію вже між своїми вірними, УГКЦ шукаючи ефективних методів для реалізації цих завдань особливо на територіях де немає установлених її ієрархічних структур, але є її вірні: священнослужителі, особи богопосвяченого життя, миряни, постановила видати цей Правильник.

Навчання II Ватиканського Собору, норми Кодексу Канонів Східних Церков, Катехизм УГКЦ, Інструкція *Erga migrantes caritas Christi* - це є основні документи на яких базується зміст цього Правильника.

Канонічною основою для його видання і проголошення є рішення № 19 Синоду Єпископів УГКЦ, який відбувся у місті Києві 11-18 серпня 2013, а також обов'язок Предстоятеля УГКЦ, як Отця і Глави цієї Східної Католицької Церкви старатись, щоб її обряд, як вияв духовного життя, богословської науки, літургічних відправ і дисциплінарної організації, був її вірними вірно дотриманий і чітко застосований (кан. 40 § 1 ККСЦ).

УГКЦ, як частина Вселенської Церкви є покликана до діянь, які ведуть до єдності усіх християн. Цими діями впершу чергу має стати дотримання власного обряду її вірними незалежно від місця їхнього географічного знаходження (кан. 40 §§ 2-3 ККСЦ).

2. Вступні пояснюючі поняття

2.1. Українська Греко-Католицька Церква (далі УГКЦ) – це є група вірних християн, яку очолює її власна ієрархічна структура і є визнана найвищою церковною владою Католицької Церкви Церквою *свого права* (кан. 27 ККСЦ). УГКЦ згідно норм церковного права є юридичною особою в Католицькій Церкві (кан. 921 § 2 ККСЦ).

2.2. УГКЦ є спадкоємницею Володимирового хрещення та Київської традиції, яка через візантійську традицію виражає свою церковну ідентичність (кан. 28 ККСЦ; ст. 1 Катехизм УГКЦ).

2.3. УГКЦ в цілому, як юридична особа (кан. 921 § 2 ККСЦ) так і її поодинокі юридичні (єпархії, екзархії, парохії, місії, школи, інститути богопосвяченого життя, духовні навчальні заклади ітд.) і фізичні особи (кан. 909 § 1 ККСЦ) зобов'язана сумлінно зберігати і підтримувати власний обряд, який через літургічний, богословський, духовний і дисциплінарний вимір виражає традицію Святих Отців і Церкви минулих віків (кан. 28 § 1; кан. 39 ККСЦ).

3. Церковна влада

3.1. Отець і Глава УГКЦ

1. Верховний Архієпископ/Патріарх УГКЦ стоїть на охороні обряду Церкви, яку він очолює (кан. 40 § 1 ККСЦ).
2. Верховний Архієпископ/Патріарх УГКЦ на прохання єпархіального Єпископа надає *дозвіл* для священнослужителя, який направляється його власним Ієрахом місця до душпастирської праці для вірних УГКЦ на територіях, де немає утворених ієрархічних структур УГКЦ.
3. Верховний Архієпископ/Патріарх УГКЦ окремим дозволом (письмово) уповноважує єпархіального Єпископа підписати договір із єпархіальним/дієцезіальним Єпископом про тимчасовий переїзд власного священнослужителя до його єпархії/дієцезії до праці для іммігрантів-вірних УГКЦ (Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, 55).

3.2. Місцевий Ординарій/Ієрарх іншої Церкви свого права

1. По відношенню до вірних приналежних до УГКЦ керується:
 - кан. 383 § 2 ККП (СІС);
 - кан. 916 § 5 ККСЦ (ССЕО);
 - в усіх питаннях пов'язаних із отриманням відповідних дозволів (*licentia*) і звільнень (*dispensatio*) керується нормами ККСЦ (ССЕО);
 - Інструкцією *Erga migrantes caritas Christi*.
2. По відношенню до священнослужителя приналежного до УГКЦ коли має надати йому канонічну місію (призначити) керується:
 - Інструкцією *Erga migrantes caritas Christi*.
3. По відношенню до священнослужителя УГКЦ у його діяльності керується:
 - ККСЦ (ССЕО);
 - Інструкцією *Erga migrantes caritas Christi*.

3.3. Голова Пасторально міграційного відділу Патріаршої курії ПМВ (далі голова ПМВ)

- 1.1.1. Діяльність голова ПМВ регулюється Статутом ПМВ.
- 1.1.2. У місцях де немає поставлених Візитатора чи Делегата, голова ПМВ, приготує необхідну документацію для підписання договору про душпастирську працю священнослужителя, який направляється до праці для вірних УГКЦ на територіях, де немає утворених ієрархічних структур УГКЦ. Договір про таке служіння після отриманого *дозволу* передбаченого у п. 3.1.2. цього Правильника підписує єпархіальний Єпископ священнослужителя (див. *Правильник*, п. 3.1.3).
- 1.1.3. Голова ПМВ за дорученням Глави УГКЦ проводить нагляд за дотримання Правильника священнослужителями, які працюють для вірних-іммігрантів УГКЦ на

територіях де ще немає ієрархічної структури УГКЦ. В інших випадках це робить Візитатор або Делегат.

- 1.1.4. Голова ПМВ дбає щоб священники-місіонарі були прийняті їхніми ієрархами після їх повернення до власних єпархій/екзархій.
- 1.1.5. Голова ПМВ турбується про духовну формацію тих, хто займається пасторально-місійною діяльністю.
- 1.1.6. Голова ПМВ проводить регулярно візитації, контактує з католицькою Ієрархією місця служіння священника.

3.4. Правлячий Архиєрей священнослужителя

1. Єпархіяльний Єпископ УГКЦ коли отримає прохання від іншого єпархіяльного/дієцезіяльного Єпископа під юрисдикцією якого знаходяться вірні-емігранти УГКЦ (кан. 916 § 5 ККСЦ) про тимчасовий переїзд священнослужителя до праці для іммігрантів-вірних УГКЦ, перед тим як направити священнослужителя для такої праці, повинен отримати *дозвіл* щодо особи священнослужителя від Верховного Архиєпископа/Патріарха УГКЦ.
2. Єпархіяльний Єпископ враховуючи особливості та можливості власної церковної одиниці повинен затруднити священнослужителя, який перед чи після закінчення домовленого часу праці для вірних-іммігрантів УГКЦ, повертається до своєї єпархії/екзархії.
3. Єпархіяльний Єпископ повинен подбати, щоб священнослужитель, приписаний до його церковної одиниці, який повертається із праці для вірних-іммігрантів, а також і його сім'я отримали відповідне забезпечення, соціальну захищеність та лікарську опіку (кан. 390 ККСЦ), проте воно мусить бути достосоване до загальної практики в даній єпархії.

3.5. Візитатор або Делегат (єпископ чи священнослужитель)

- 1.1.1. Верховний Архиєпископ/Патріарх УГКЦ може уповноважити Візитатора чи Делегата, щоб провели нагляд чи дотримуються норми цього Правильника священнослужителями, які працюють для вірних-іммігрантів на територіях, де немає ієрархічної структури УГКЦ.
- 1.1.2. У місцях де є призначений Візитатор чи Делегат (у порозумінні із Національним Координатором, якщо такий є), приготує необхідну документацію для підписання договору про душпастирську працю священнослужителя, який направляється до праці для вірних УГКЦ на територіях, де немає утворених ієрархічних структур УГКЦ. Договір підписується згідно пп. 3.1.2 і 3.1.3. цього Правильника
- 1.1.3. Візитатор чи Делегат має право організовувати для священнослужителів які займаються пасторально-міграційною діяльністю духовні вправи і формаційні курси.
- 1.1.4. Рекомендує Національному Координатору нові місця, які потребують священнослужителя;
- 1.1.5. Рекомендує Національному Координатору проведення персональних змін між священнослужителями;

1.1.6. Рекомендує Національному Координатору щодо продовження або завершення контракту для окремого священнослужителя або його дострокового припинення.

3.6. Національний Координатор

1.1.1. Сприяє, через організування зустрічей, реалізувати душпастирський план УГКЦ;

1.1.2. Організовує духовні вправи для священнослужителів;

1.1.3. Вносить відповідні рекомендації до *Migrantes*, щодо відкриття нових громад УГКЦ;

1.1.4. Вносить відповідні рекомендації до *Migrantes*, щодо необхідності задіяння нових священнослужителів;

1.1.5. Вносить відповідні рекомендації до *Migrantes*, щодо проведення персональних змін між священнослужителями;

1.1.6. Рекомендує *Migrantes* продовжити або завершити контракт про служіння священнослужителя УГКЦ;

1.1.7. Просить *Migrantes* про дострокове припинення служіння окремого священнослужителя.

4. Священнослужителі

4.1. Священнослужителі зобов'язані вірно дотримуватися власного обряду і з кожним днем глибше його пізнавати й досконаліше його здійснювати (кан. 40 § 2 ККСЦ).

1. Обов'язок священнослужителів УГКЦ:

– обов'язок дотримування обряду власної Церкви *свого права* є даний усій Церкві (чи то латинській, чи то східним). Це означає що усі вірні: церковна ієрархія, священнослужителі, особи богопосвяченого життя і миряни, незалежно від їхньої церковної приналежності є зобов'язані до реалізації цього завдання із великою відповідальністю.

– канони східного католицького законодавства показують різні приклади, які підкреслюють велике значення і завдання Східних Католицьких Церков по відношенню до усєї Вселенської Церкви. Підтвердженням цього є слова Івана Павла II, який стверджував, що через власні канонічні норми Східні Католицькі Церкви можуть сповідувати власну традицію, а також зрозуміти завдання до якого є безпосередньо покликані - об'єднання усіх християн (пор. Слово Святішого Отця «*In Petriana basilica ad eos qui in Romana Curia ministerium suum implent coram admissos*», виголошене 28 червня 1986 // AAS 79 (1987) 196).

2. Обов'язок інших священнослужителів по відношенню до вірних УГКЦ:

– священнослужителі приналежні до інших Церков *свого права*, але які здійснюють певний уряд по відношенню до вірних УГКЦ, які є присутні на територіях де ще немає ієрархічної структури цієї Церкви, через сприяння у вірному зберіганні обряду їхньої Церкви причиняються до об'єднання усіх християн. Це може бути через виконання уряду

синкела (єпископського вікарія), пароха територіальної чи особової парафії, капелана (пор. кан. 41 ККСЦ).

– виражаючи повагу до їхньої обрядової традиції через дотримання приписів ККСЦ, коли цього воно вимагає, показується іншим християнам приналежних до православних Церков, що різноманітність традицій у Католицькій Церкві не є перешкодою чи трудностю у вираженні власної віри у Триєдиного Бога, але чіткою вказівкою для усіх християн, що їхнє право до вираження католицького віровчення є гарантоване згідно їхньої церковної традиції.

4.2 Вимоги до священнослужителя

1. Канонічні вимоги

1. Вік між 28-45;
2. Бути деякий час (рік/два) на парафії в Україні;
3. Не бути в минулому у церковних карах;
4. Відзначатись послухом до церковної влади.

2. Душпастирсько-духовні вимоги

1. До праці для вірних УГКЦ повинен бути направлений священнослужитель, який закінчив повний курс і формацію у духовній семінарії УГКЦ;
2. Бути старанним у священничих обов'язках;
3. Відзначатись інтелектуальними здібностями, бути урівноваженим, розсудливий, відзначатись відповідальністю (напрк. не залишати громади до завершення дії контракту), бути ознайомленим із історією країни до якої переїжджає, бути ознайомленим із історією і проблематиками вірних УГКЦ у країні їх нового поселення, відзначатись дипломатичними, комунікативними і психологічними здібностями.
4. Відзначатись здібністю до навчання чужої мови та культури;

3. Моральні вимоги

1. Бути моральною особою, вміти утворювати відносини із новими людьми;
2. Бути особою відкритою на діалог, на інтеграційні процеси;
3. Відкритість у співпраці із місцевими священнослужителями;
4. Співпрацювати із Візитатором, Делегатом, головою ПМВ, Національним Координатором із місцевою церковною владою, священнослужителями УГКЦ присутніх на цій території.

5. Канонічні аспекти священнослужителя (єпархіяльного чи приналежного до інституту богопосвяченого життя). Загальні норми.

- 5.1. Священнослужителі (*пресвітери і диякони, тут можуть бути і латинники або інші отці, які приналежать до інших Церков свого права, але отримали відповідний дозвіл на служіння у візантійському обряді і працюють для вірних УГКЦ*), які є задіяні у душпастирській праці для вірних УГКЦ, на територіях де ще немає встановлених ієрархічних структур УГКЦ знаходяться під юрисдикцією місцевого Ієрарха/Ординарія місця (кан. 916 § 5 ККСЦ; кан. 383 § 2 ККП; Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, Гл. II, ст. 10).
- 5.2. Служіння священнослужителів УГКЦ чи приналежних до інших Церков *свого права*, які виразили бажання працювати для вірних УГКЦ розпочинається після підписаного договору, дотримуючись пп. 3.1.2 і 3.1.3 цього Правильника, між їхнім Правлячим Архієреєм і Ієрархом місця під юрисдикцією якого знаходяться вірні-іммігранти УГКЦ. У випадку священнослужителя приналежного до латинської Церкви або східних католицьких Церков не візантійської традиції необхідно ще отримати індульт біритуалізму від Конгрегації для Східних Церков.
- 5.3. Такий священнослужитель повинен повідомити ПМВ про своє призначення і про працю для вірних-іммігрантів УГКЦ.
- 5.4. Священнослужитель латинської Церкви повинен отримати від Ієрарха місця території нової його праці дозвіл на уділювання св. Таїнства Миропомазання (кан. 696 § 2 ККСЦ; кан. 885 § 2 ККП).
- 5.5. Після підписання договору священнослужитель отримує декрет іменування на пароха особової парафії, капелана-душпастиря «*Місії з опікою над душами*» або звичайного капелана (кан. 193 § 2 ККСЦ; Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, Гл. II, ст. 5 § 2).
- 5.6. Священнослужитель згідно договору про тимчасовий перехід до праці знаходиться під юрисдикцією нового єпархіяльного/дієцезіяльного Єпископа.
- 5.7. Передчасне відкликання священнослужителя до первинного місця праці (єпархії/екзархів), продовження або закінчення договору вирішують сторони, які підписали договір.
- 5.8. Кожний священнослужитель після свого призначення повинен провадити обов'язкові парафіяльні книги: хрещення, подружжя і похорону. Також повинні бути у наявності книги передбачені партикулярним правом місцевої Церкви і УГКЦ.
- 5.9. Кожний священнослужитель якому є повірена душпастирська опіка над вірними-іммігрантами УГКЦ на початку нового календарного року повинен надсилати до ПМВ копії із цих книг.
- 5.10. Кожна громада установа для вірних-іммігрантів, незалежно від її канонічної класифікації – особова парафія, капеланія із визначенням «*Місія з опікою над душами*», звичайна капеланія – повинна мати і провадити інвентар церковного майна.
- 5.11. Священнослужитель особливим чином зобов'язаний до досконалості (кан. 368 ККСЦ) для того крім власної духовної формації, також повинен у визначений час місцевою церковною владою або Візитатором чи Делегатом (якщо є призначені такі особи) відбувати реколекції (кан. 369 § 2 ККСЦ).
- 5.12. Для свого інтелектуального розвитку священнослужитель повинен сумлінно старатися про свою інтелектуальну формацію і брати участь у різних формаційних курсах

- передбачених місцевою церковною владою (кан. 372 ККСЦ Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, 79).
- 5.13. Священнослужителі, які є задіяні у пасторально-місійній діяльності для вірних-іммігрантів УГКЦ, мають щонайменше один раз на три роки пройти формаційні курси організовані ПМВ.
- 5.14. Священнослужитель має право на щорічні вакації. Час передбаченого відпочинку регулюється нормами загального і партикулярного права (кан. 292 § 2; кан. 392 ККСЦ).
- 5.15. Священнослужителям дозволяється бути членом громадських організацій, але не очолювати їх.
- 5.16. Священнослужителі, які є задіяні у пасторально-місійній діяльності для вірних-іммігрантів УГКЦ, зобов'язуються брати участь у зборах організованих Візитатором або Делегатом (якщо є призначені такі особи).
- 5.17. Священнослужителям, які є задіяні у пасторально-місійній діяльності для вірних-іммігрантів УГКЦ, як ефективний спосіб у шуканні духовного добра цих вірних, рекомендується часте служіння Божественної Літургії, а також служіння церковного правила.
- 5.18. Священнослужителі під час богослужінь окрім Римського Архиєрея, Патріарха (кан 91 ККСЦ), єпархіального Єпископа місця їхнього служіння (кан. 209 § 2 ККСЦ), як знак поваги і послуху по відношенню до виконуваного уряду, у богослужіннях повинні згадувати також Візитатора або Делегата, якщо є висвяченим Єпископом.
- 5.19. Священнослужителі поставлені для душпастирської праці для вірних-іммігрантів УГКЦ повинні обов'язково проводити перед подружні катехитичні науки. Чисельність таких зустрічей має бути не менше 3-х разів. А також науку перед хрещенням, для батьків та хресних батьків, бодай оодин раз.
- 5.20. Усі питання щодо надання дозволів – *licentia* (кан. 789; кан. 814 ККСЦ) чи звільнень – *dispensatio* (кан. 795 § 1 ККСЦ) необхідних для адміністрування св. Тайни Вінчання надає місцевий Ієрарх.
- 5.21. У питаннях щодо компетентного церковного трибуналу про внесення справи про ствердження недійсності подружжя необхідно звертатись до канонічного відділу Патріаршої курії.
- 5.22. У питаннях економічного характеру священнослужителі повинні керуватись розпорядженнями виданих головою ПМВ, Візитатором чи Делегатом.
- 5.23. У кожній громаді вірних-іммігрантів, незалежно від її канонічної класифікації – особова парафія, капеланія із визначенням «*Місія з опікою над душами*», звичайна капеланія – повинна існувати парафіяльна рада. Членів вибирають відповідальні священнослужителі у спосіб встановлений місцевою церковною владою.
- 5.24. Священнослужителі поставлені для душпастирської праці для вірних-іммігрантів УГКЦ повинні проводити систематичні катехитичні науки відповідно до віку власних вірних. Спосіб і час їх проведення священнослужитель встановлює самостійно.
- 5.25. Релігійні громади встановлені для вірних-іммігрантів УГКЦ, а також їх душпастирі, заохочуються щоб брали активну участь у різних церковних форумах і прощах організованих ПМВ, Візитатором, Делегатом, Національним Координатором.

5.26. Релігійні громади встановлені для вірних-іммігрантів УГКЦ, а також їх душпастирі, зберігаючи вірність висланій обрядовій традиції, заохочуються до активної участі у різних інтеграційних процесах держави їхнього перебування.

6. Парох особової парафії УГКЦ

6.1. Парох особової парафії є наділений усіма правами і обов'язками, які передбачає церковне право про парохів (кан. 281-297 ККСЦ; Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, Гл. II, ст. 6 § 2).

6.2. Парох особової парафії зобов'язаний у неділі і у свята приписані партикулярним правом УГКЦ під час Божественної Літургії голосити проповідь (кан. 614 §§ 2-3 ККСЦ).

6.3. Парох особової парафії користується правом першості уділяти св. Таїнство Хрещення і Миропомазання для вірних приналежних до цієї парафії (кан. 678 § 2; кан. 683 ККСЦ).

6.4. У випадку коли особовий парох є священнослужителем латинської Церкви повинен отримати дозвіл від Ієрарха/Ординарія місця на уділювання св. Таїнства Миропомазання (кан. 696 § 2 ККСЦ).

6.5. Парох особової парафії повинен відповідально ставитись до провадження обов'язкових парафіяльних книг, а також тих книг, які є передбачені партикулярним правом місцевої Церкви і УГКЦ (Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, Гл. II, ст. 6 § 1).

6.6. Парох особової парафії на підставі отриманого уряду є наділений повноваженнями уділяти св. Таїнство Покаяння вірним власної парафії, а також іншим вірним на цілому світі, хіба що якийсь місцевий Ієрарх/Ординарій у спеціальному випадку виразно це заперечить (кан. 722 § 4 ККСЦ).

6.7. Парох особової парафії має право уділяти св. Таїнство Вінчання при умові що принаймі одна сторона приналежить до цієї парафії (кан. 829 § 1 ККСЦ; Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, Гл. II, ст. 7 § 2).

7. Капелан-душпастир «Місії з опікою над душами»

7.1. «Місія з опікою над душами» - це є об'єднана громада вірних приналежних до тієї самої Церкви *свого права*, національності, етносу, утворена єпархіяльним/дієцезіяльним Єпископом на території однієї чи багатьох парафій, а також може, але не мусить, бути складовою частиною однієї із них (Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, Гл. II, ст. 7 § 1).

7.2. Капелан-душпастир «Місії з опікою над душами», прирівнюється із своїми правами до пароха у загальному, але свої обов'язки виконує разом із парох місця – у випадку якщо Місія є складовою частини однієї територіальної парафії (Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, Гл. II, ст. 7 § 2).

7.3. Капелан-душпастир «Місії з опікою над душами», має право уділяти св. Таїнство Вінчання, не потребуючи при цьому жодного дозволу (делегатії), але при умові принаймі

що одна сторона наречених приналежить до цієї Місії (Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, Гл. II, ст. 7 § 2).

7.4. Капелан-душпастир «Місії з опікою над душами», повинен мати обов'язкові парафіяльні книги (хрещення, вінчання і похорону), а також і книги, які є передбачені партикулярним правом місцевої Церкви і УГКЦ (Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, Гл. II, ст. 6 § 1).

7.5. Капелан-душпастир «Місії з опікою над душами», кожного року зобов'язаний переказувати інформацію про вінчання парохів території де знаходиться Місія, а також парохів місця де відбулось вінчання (Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, Гл. II, ст. 6 § 2; ст. 7 § 3).

7.6. Кожна «Місія з опікою над душами» може мати ще допоміжного священнослужителя, який буде називатись помічником Капелана (Головного Душпастиря). Він є наділений правами і обов'язками звичайного парафіяльного сотрудника (канн. 301-303 ККСЦ; Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, Гл. II, ст. 7 § 4).

7.7. Капелан-душпастир «Місії з опікою над душами», для виконання звичайного душпастирського служіння повинен отримати від місцевого Ієрарха окрему церкву або каплиці. Якщо це є неможливе місцевий Ієрарх/Ординарій повинен видати відповідні норми які б надавали можливість служіння в одній із ректорських церков територіальної парафії або навіть у самій парафіяльній церкві (Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, Гл. II, ст. 8 § 1).

8. Звичайний капелан

8.1. Звичайний капелан – це є священнослужитель якому не доручено виконувати уряду пароха особової парафії або капелана-душпастиря «Місії з опікою над душами».

8.2. Звичайний капелан повинен бути наділений місцевим Ієрархом/Ординарієм усіма необхідними дозволами щоб в такий спосіб могли свobodно виконувати свій уряд капелана.

8.3. Звичайний капелан для виконання здушпастирського служіння повинен отримати від місцевого Ієрарха/Ординарія окрему церкву чи каплицю. Якщо це є неможливе місцевий Ієрарх/Ординарій повинен видати відповідні норми які б надавали можливість служіння в одній із ректорських церков територіальної парафії або навіть і у самій парафіяльній церкві (Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, Гл. II, ст. 8 § 1).

8.4. Місцевий Ієрарх/Ординарій повинен подбати, щоб обов'язки капелана-душпастиря «Місії з опікою над душами», чи звичайного капелана були доведені до відома парохів єпархії/дієцезії, а також щоб місцеві парохі їм допомагали у їхньому душпастирському служінні (Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, Гл. II, ст. 8 § 2).

8.5. Для такої взаємодії рекомендується щоб священнослужителі призначені для вірних-іммігрантів УГКЦ входили до складу пресвітерської ради єпархії/дієцезії (пор. Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, Гл. II, ст. 8 § 2).

8.6. Єпархіяльний/дієцезіальний Єпископ який утворив особові парафії, «Місії з опікою над душами», чи призначив звичайного капелана для вірних-іммігрантів УГКЦ, зобов'язується гарантувати економічний стан такого священнослужителя і його родині, так як це мають забезпечено інші священнослужителі його єпархії/дієцезії (Інструкція *Erga migrantes caritas Christi*, Гл. II, ст. 9).

9. Закінчення послуги (не праці) священнослужителя

9.1. Звичайне закінчення

1. Закінчення вказаного терміну;
2. Бажання священнослужителя повернутись, після завершеного терміну, до первинної єпархії/екзархії.

9.2. Надзвичайне закінчення

1. Церковна влада, яка підписала договір про служіння священнослужителя (та що направила і та що прийняла), із "*виправданої причини*" може відкликати або відіслати священнослужителя до його первинної єпархії/екзархії, тим самим розірвавши *Договір* (кан. 362 § 1 ККСЦ);

2. "*Виправданими причинами*" можуть вважатись:

- а). негативний психо-фізичний стан священника;
- б). особиста поведінка невідповідна священничому стану;
- в). не відповідна діяльність (*наприклад комерційна праця, політична заангажованість*), яка є не сумісною із душпастирської працею;
- г). великі труднощі пов'язані із душпастирською працею (*не виконання своїх пастирсько-духовних обов'язків; проблеми із здоров'ям; проблеми інтеграції у нове середовище чи суспільство; фінансові проблеми, які виникли через неправильне управління церковним майном або через особисту комерційну діяльність*).